

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0291/2012

27.9.2012

SPRÁVA

o maloobjemovom pobrežnom rybolove, drobnom rybolove a reforme
spoločnej politiky rybného hospodárstva
(2011/2292(INI))

Výbor pre rybné hospodárstvo

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: João Ferreira

OBSAH

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	14
STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ	17
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ	21
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	26

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o maloobjemovom pobrežnom rybolove, drobnom rybolove a reforme spoločnej rybárskej politiky

(2011/2292(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na spoločnú politiku **rybného hospodárstva (SPRH)**,
- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a najmä na jej článok 43 ods. 2 a článok 349,
- so zreteľom na článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o zohľadňovaní osobitných charakteristík a obmedzení najvzdialenejších regiónov,
- so zreteľom na zelenú knihu Komisie s názvom Reforma spoločnej rybárskej politiky (COM(2009)0163),
- keďže budúci Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo (EMFF) by mal zaručiť právo miestneho obyvateľstva vykonávať rybolovnú činnosť pre rodinnú spotrebu v súlade s osobitnými zvykmi a zachovať si tradičné hospodárske činnosti;
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2371/2002 z 20. decembra 2002 o ochrane a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v rámci spoločnej politiky v oblasti rybolovu,¹
- so zreteľom na nariadenie o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo, konkrétne nariadenie Rady (ES) č. 1198/2006, v ktorom sú vymedzené presné pravidlá a ustanovenia, pokiaľ ide o štrukturálnu pomoc Spoločenstva sektoru rybného hospodárstva,²
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. decembra 2005 o sieťach žien: rybolov, poľnohospodárstvo a diverzifikácia,³
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. júna 2006 o pobrežnom rybolove a problémoch, ktorým čelia rybárske spoločnosti,⁴
- so zreteľom na svoje uznesenie z 2. septembra 2008 o rybolove a akvakultúre v kontexte integrovaného riadenia pobrežných oblastí v Európe,⁵
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2012 o príspevku spoločnej politiky v

¹ Ú. v. ES L 358, 31.12.02, s. 59.

² Ú. v. EÚ L 223/1, 15.8.2006, s. 1-44.

³ Ú. v. EÚ C 286 E, 23.11.2006, s. 519.

⁴ Ú. v. EÚ C 300 E, 9.12.2006, s. 504.

⁵ Prité texty, P6_TA(2008)0382.

oblasti rybného hospodárstva k tvorbe verejných statkov,¹,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. februára 2010 o zelenej knihe o reforme spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva,²
 - so zreteľom na návrh nového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o spoločnej rybárskej politike (COM(2011)0425),
 - so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom fonde pre námorníctvo a rybárstvo, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1198/2006, nariadenie Rady (ES) č. 861/2006 a nariadenie Rady (EÚ) č. XXX/2011 o integrovanej námornej politike (COM(2011)0804),
 - so zreteľom na návrh nového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o spoločnej organizácii trhov s výrobkami rybolovu a akvakultúry (COM(2011)0416),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Reforma spoločnej rybárskej politiky (COM(2011)0417),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o vonkajšom rozmere spoločnej rybárskej politiky (COM(2011)0424),
 - so zreteľom na správu Komisie pre Európsky parlament, Radu, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov s názvom O povinnostiach podávať správy v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2371/2002 z 20. decembra 2002 o ochrane a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v rámci spoločnej politiky v oblasti rybolovu (COM(2011)0418),
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rybné hospodárstvo a stanoviská Výboru pre regionálny rozvoj a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A7-0291/2012),
- A. keďže maloobjemový rybolov – vrátane drobného rybolovu a niektorých druhov pobrežného rybolovu, lovu mäkkýšov a ďalších činností tradičnej extenzívnej akvakultúry, ako aj prirodzeného chovu mäkkýšov v pobrežných vodách – má rôzne územné, sociálne a kultúrne vplyvy na oblasti na pevnine a na ostrovoch, ako aj na najvzdialenejšie regióny a predstavuje špecifické problémy, ktoré ho odlišujú od veľkoobjemového rybolovu a od intenzívnej alebo priemyselnej akvakultúry;
- B. keďže vzhľadom na účely nového nariadenia o politike v oblasti rybného hospodárstva je potrebné vymedziť, čo treba chápať pod pojmom drobný rybolov, pričom treba zohľadniť aj dôsledky tohto typu rybolovu na financovanie z nového Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo;

¹ Prité texty, P7_TA(2012)0052.

² Prijaté texty, P7_TA(2010)0039.

- C. keďže flotila drobného rybolovu alebo pobrežná flotila má zásadný význam pre zachovanie a vytváranie pracovných miest v pobrežných regiónoch a prispieva k zabezpečeniu potravinovej sebestačnosti EÚ, ako aj k rozvoju pobrežných oblastí a zásobovaniu európskeho trhu produktmi rybolovu;
- D. keďže až približne 80 % rybolovu Spoločenstva sa realizuje plavidlami s dĺžkou menej než 15 metrov, čo znamená, že tento segment flotily je hlavným aktérom SPRH, a teda SPRH musí primerane, dostačujúco a nevyhnutne reagovať na problémy, s ktorými aj napriek postupným opatreniam, ktoré majú k dispozícii členské štáty, naďalej bojuje veľká časť drobného rybolovu;
- E. keďže pobrežný a drobný rybolov má k dispozícii staršie plavidlá, ktoré treba zmodernizovať a zvýšiť ich bezpečnosť, alebo ich nahradiť novými, energeticky výkonnejšími plavidlami, ktoré vyhovujú bezpečnostným normám;
- F. keďže na európskej úrovni nie je dostatok štatistických údajov a ukazovateľov, pokiaľ ide o sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť, a je potrebné presadzovať ukazovatele, ktoré by poskytovali vedecké sociálno-ekonomické a environmentálne údaje a vyjadrovali by geografickú, environmentálnu a sociálno-ekonomickú rozmanitosť tohto typu rybolovu;
- G. keďže neexistencia spoľahlivých vedeckých údajov zostáva naďalej závažným problémom pri snahe dosiahnuť udržateľné riadenie väčšiny populácií rýb;
- H. keďže pri vymedzovaní politiky rybného hospodárstva treba okrem naliehavých environmentálnych cieľov dôležitých z hľadiska ochrany rybolovných zdrojov zohľadniť aj hospodárske a sociálne ciele, ktoré sa zanedbávajú, najmä v prípade drobného rybolovu;
- I. keďže súčasné centralizované riadenie SPRH často vydáva usmernenia, ktoré nezodpovedajú realite, sú pre sektor (ktorý sa nezúčastňuje na diskusiách o týchto usmerneniach ani na ich vypracovaní) ťažko zrozumiteľné, ťažko sa realizujú a často prinášajú opačné výsledky, než sa očakávalo;
- J. keďže modely riadenia založené na prevoditeľných právach rybolovu nemožno považovať za jediné opatrenie na riešenie nadmerného rybolovu alebo nadmernej kapacity;
- K. keďže povinné zníženie flotily dosiahnuté výlučne pomocou trhových nástrojov, ako sú prevoditeľné povolenia na rybolov, by mohlo viesť k prevahe prevádzkovateľov, ktorí sú konkurencieschopnejší z čisto hospodárskeho hľadiska, na úkor prevádzkovateľov a segmentov flotily, ktoré majú menší vplyv na životné prostredie a vytvárajú viac (priamych a nepriamych) pracovných miest;
- L. keďže hospodárska a sociálna kríza osobitne ovplyvňuje sektor rybolovu a keďže v tejto súvislosti môže byť drobný rybolov v dôsledku nízkej úrovne kapitalizácie ešte zraniteľnejší; keďže je dôležité zabezpečiť hospodársku a sociálnu stabilitu spoločenstiev, ktoré sa venujú drobnému rybolovu;
- M. keďže maloobjemový či drobný rybolov je vzhľadom na nedostatky vo svojej štruktúre vystavený niektorým druhom hospodárskych otrasov (ako je náhle zvýšenie cien palív

alebo nedostatočný prístup k úverom) či náhlych zmien dostupnosti zdrojov;

- N. keďže špecifické vlastnosti drobného rybolovu sú aspektom, ktoré budúca spoločná politika v oblasti rybného hospodárstva musí brať do úvahy, zároveň to však nemôže to byť jediný sociálny aspekt reformy vzhľadom na závažnú krízu, ktorá v súčasnosti postihuje celý sektor;
- O. keďže ceny rýb pri prvom predaji nedržia krok so výrazným zvyšovaním výrobných nákladov v súčasnosti, najmä na pohonné látky, a v mnohých prípadoch stagnujú alebo klesajú, čo prehlbuje krízu v sektore;
- P. keďže trh v plnej miere nezabezpečuje návratnosť za pozitívne sociálne a environmentálne vonkajšie účinky spojené s drobným rybolovom; keďže spoločnosť vo všeobecnosti neuznáva ani neodmeňuje činnosti spojené s rybolovom, ktoré vytvárajú multifunkčný rozmer tohto sektora a vytvárajú verejné statky, ako sú okrem iného stimulácia pobrežia, gastronómia, muzeológia a rekreačné rybárstvo, ktoré prinášajú úžitok spoločnosti ako celku;
- Q. keďže budúci Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo bude musieť brať v plnej miere do úvahy špecifické problémy a potreby drobného a maloobjemového rybolovu v pobrežných aj vnútrozemských oblastiach, ako aj dôsledky pre mužov i ženy, pokiaľ ide o zavádzanie opatrení, ktoré sú súčasťou budúcej reformy,;
- R. keďže osobitné choroby, ktoré postihujú ženy pracujúce v sektore drobného rybolovu, sa neuznávajú ako choroby z povolania;
- S. keďže vytvorenie oblastí s výhradným prístupom prispeje k rozvoju zodpovedných postupov, k udržateľnosti pobrežných morských ekosystémov i činností tradičného rybolovu a k zachovaniu rybárskych spoločenstiev;
- T. keďže pobrežný maloobjemový rybolov a drobný rybolov majú veľmi odlišné charakteristiky, ktoré sa v jednotlivých krajinách aj na jednotlivých pobrežiach odlišujú;
- U. keďže význam drobného rybolovu pre ochranu menšinových jazykov v izolovaných pobrežných oblastiach nemožno ignorovať;
- V. keďže úroveň združovania a organizácie pracovníkov v odvetví drobného rybolovu je v jednotlivých členských štátoch nedostačujúca a rozdielna;
- W. keďže článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa týka potreby podporiť politiky špecifické pre najvzdialenejšie regióny, najmä v sektore rybného hospodárstva;
 - 1. domnieva sa, že maloobjemový rybolov zahŕňa drobný rybolov a niektoré druhy pobrežného rybolovu, lovu mäkkýšov a ďalšie činnosti tradičnej extenzívnej akvakultúry, napr. prirodzený chov mäkkýšov v pobrežných vodách;
 - 2. zdôrazňuje, že drobný rybolov má vzhľadom na svoje charakteristiky a váhu v rámci sektora kľúčovú úlohu pri dosahovaní toho, čo by malo byť základným cieľom každej politiky v oblasti rybného hospodárstva: zabezpečovať dodávky rýb pre verejnosť a rozvoj

pobrežných spoločenstiev, podporovať zamestnanosť a lepšie životné podmienky pracovníkov v odvetví rybolovu v rámci dodržiavania podmienky, aby boli zdroje udržateľné a riadne chránené;

3. domnieva sa, že špecifické vlastnosti segmentu drobného rybolovu by sa v žiadnom prípade nemali využívať ako ospravedlnenie na vylúčenie tohto segmentu zo všeobecného rámca spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva, aj keď táto politika musí byť dostatočne pružná, aby sa systémy riadenia dali prispôbiť špecifickým vlastnostiam a problémom drobného rybolovu;
4. pripomína, že špecifické vlastnosti drobného rybolovu sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia a rozhodnutie pre najmenší spoločný menovateľ sa len zriedka ukázalo ako konštruktívny prístup k prijímaniu európskeho rozhodnutia;
5. je presvedčený, že je potrebné začať so všeobecným vymedzením drobného rybolovu a že treba zabrániť tomu, aby rozdielne okolnosti – ktoré sa vyskytujú v sektore rybného hospodárstva v závislosti od rybolovných oblastí, typu lovených populácií a ďalších špecifických vlastností danej oblasti – mali za následok neplnenie cieľov zjednodušenia, legislatívnej jasnosti a nediskriminácie; je tiež presvedčený že do spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva je potrebné začleniť opatrenia, ktoré umožňujú určitú flexibilitu v niektorých vedecky preukázateľných prípadoch, v ktorých by rybolovné činnosti neboli možné bez istého prispôsobenia všeobecných pravidiel;
6. upozorňuje na potrebu vziať do úvahy existujúce vedecké štúdie o drobnom rybolove; konštatuje, že niektoré z týchto štúdií prinášajú návrhy na vymedzenie „drobného rybolovu“, napríklad projekt PRESPO, ktorý je zameraný na udržateľný rozvoj drobného rybolovu v oblasti Atlantického oceánu a ktorý na vymedzenie a segmentáciu európskych flotíl drobného rybolovu navrhuje prístup založený na numerických deskriptoroch;
7. domnieva sa, že pri vymedzení drobného rybolovu treba prihliadať na viaceré národné a regionálne charakteristiky a rozdiely z hľadiska riadenia o. i. vrátane rešpektovania tradícií drobného rybolovu v danom prostredí, keď rodina má účasť na vlastníctve i činnosti rybolovných podnikov; zdôrazňuje, že je dôležité formulovať vymedzujúce kritériá, ktoré sú flexibilné a/alebo ktoré možno kombinovať a vyvážené prispôbovať rôznorodosti drobného rybolovu v EÚ;

Miestne riadenie

8. konštatuje, že nadmerne centralizovaný model riadenia rybného hospodárstva, ktorý charakterizuje spoločnú politiku v oblasti rybného hospodárstva posledných 30 rokov, zlyhal, a že súčasná reforma musí priniesť zmysluplnú decentralizáciu; zastáva názor, že reforma spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva musí vytvoriť také podmienky, ktoré zohľadnia miestne, regionálne a vnútroštátne špecifiká; zdôrazňuje, že riadenie na miestnej úrovni, ktoré sa opiera o vedecké poznatky, poradenstvo a zapojenie sektora do tvorby, vykonávania, spoločného riadenia a vyhodnocovania politík, je typom riadenia, ktoré najlepšie zodpovedá potrebám rybolovu a poskytuje najväčšie stimuly pre preventívne správanie rybárov;
9. domnieva sa, že regionálne poradné rady v novom rámci decentralizovanej

a regionalizovanej SPRH by mali v budúcej SPRH zohrávať omnoho väčšiu úlohu;

10. považuje za rozhodujúce posilniť úlohu poradných rád a zväziť spoluprácu a spoločné riadenie zdrojov, a tým umožniť zachovanie charakteru týchto rád s posilnenou hodnotou, aby sa mohli stať fórom riadenia bez rozhodovacích právomocí, na ktorom by sa však zúčastňovali subjekty zo sektora a z mimovládnych organizácií, čo by umožnilo riešiť horizontálne otázky súvisiace so špecifickými problémami drobného rybolovu;
11. domnieva sa, že zavedenie jediného modelu riadenia pre všetky členské štáty, akým sú prevoditeľné povolenia na rybolov, nie je vzhľadom na veľkú rozmanitosť rybolovu v EÚ vhodným riešením;
12. považuje za výhodné mať rôzne modely riadenia rybného hospodárstva dostupné pre členské štáty a/alebo regióny v dobrovoľnom systéme, kde si štáty môžu samy vybrať v rámci regionalizovanej SPRH;
13. dôrazne odmieta povinnosť uplatňovať systém prevoditeľných povolení na rybolov na každý typ flotily; je presvedčený, že rozhodnutie o prijatí alebo neprijatí prevoditeľných povolení na rybolov a o segmentoch flotily, ktoré sa majú zahrnúť do tohto režimu by sa malo ponechať na členské štáty a ich dohodu s príslušnými regiónmi, pričom sa bude prihliadať na rozmanitosť podmienok a názory zainteresovaných strán; domnieva sa, že členské štáty už môžu zavádzať systém prevoditeľných povolení na rybolov do svojich vnútroštátnych právnych predpisov;
14. upozorňuje na skutočnosť, že systém prevoditeľných povolení na rybolov nemožno považovať za spoľahlivé opatrenie na vyriešenie problémov s nadmerným rybolovom a nadmernou kapacitou; zdôrazňuje, že regulačný prístup, ktorým možno vykonať potrebné úpravy rybolovných kapacít, je vždy možnou alternatívou k trhovému prístupu;
15. domnieva sa, že po stanovení všeobecných cieľov riadenia sa musí členským štátom a príslušným regiónom umožniť flexibilita, aby rozhodli o najvhodnejších pravidlách riadenia na dosiahnutie týchto cieľov v rámci regionalizácie, najmä pokiaľ ide o právo na prístup k rybolovným zdrojom a so zreteľom na špecifické vlastnosti svojich flotíl, rybolovu a zdrojov;
16. poznamenáva, že je dôležité zabezpečiť, aby boli do tvorby politik týkajúcich sa drobného pobrežného rybolovu a drobného rybolovu zapojené všetky príslušné zainteresované strany;
17. upozorňuje, že je dôležité brať do úvahy nielen veľkosť flotily, ale aj jej kumulatívny vplyv na zdroje, selektívnosť a udržateľnosť metód jej rybolovu; domnieva sa, že budúca SPRH musí podnecovať zlepšenie udržateľnosti flotily z hľadiska environmentálnych, hospodárskych a sociálnych podmienok (stav opráv a bezpečnosť, obývateľnosť, pracovné podmienky, energetická efektívnosť, skladovanie rýb atď.) podporou zvyšovania počtu segmentov a prevádzkovateľov, ktorí používajú selektívne rybolovné techniky a rybársky výstroj s menším dosahom na zdroje a morské prostredie a ktorí z hľadiska tvorby pracovných miest a ich kvality prinášajú úžitok pre spoločnosti, do ktorých patria; obhajuje udržateľnú rovnováhu medzi ochranou existujúcich zdrojov rybolovu v námorných oblastiach a ochranou miestnej sociálno-ekonomickej štruktúry, ktorá závisí

od rybolovu a lovu mäkkýšov;

Charakteristika flotíl

18. odmieta všeobecné a nekritické znižovanie kapacity flotíl a poukazuje na to, že jej prípadné prispôsobenie sa nemôže určovať výlučne a povinne na základe trhových kritérií; domnieva sa, že takáto úprava sa musí zakladať na ekosystémovom prístupe, v rámci ktorého sa prijímajú osobitné rozhodnutia o riadení nízkokapacitných flotíl na regionálnej úrovni, pričom sa dodržiava zásada subsidiarity, zabezpečuje sa prispôsobený režim rybolovu, ktorý uprednostňuje prístup k zdrojom a chráni flotily s nízkou kapacitou, pričom zabezpečuje zapojenie spoločenskí; požaduje urgentné vypracovanie štúdie o stave kapacity flotíl v EÚ;
19. odmieta celkové zníženie kapacity niektorej flotily výlučne a povinne na základe trhových kritérií, ktoré by sa uskutočnilo v dôsledku neželaného presadzovania prevoditeľných povolení na rybolov;
20. zdôrazňuje význam ďalšieho výskumu v oblasti sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti; poukazuje na potrebu štatistických údajov a ukazovateľov na európskej úrovni, ktoré by poskytovali spoľahlivé a dostatočné sociálno-ekonomické, vedecké a environmentálne údaje vrátane všeobecného hodnotenia populácií rýb a úlovkov profesionálnych i rekreačných rybárov, a požaduje poskytnutie dostatočných zdrojov na získanie takýchto údajov; domnieva sa, že tieto údaje by mali tiež v plnom rozsahu odzrkadľovať geografické, kultúrne a regionálne rozdiely;
21. trvá na tom, aby Európska komisia pripravila vyhodnotenie kapacít flotíl EÚ, ktorá by umožnila prijímať najvhodnejšie rozhodnutia;
22. vyzýva Komisiu, aby monitorovala a prispôbovala horné hranice kapacity flotíl členských štátov, v ktorých by sa brali do úvahy spoľahlivé údaje a technický pokrok;
23. poukazuje na to, že riadenie maloobjemového rybolovu je v dôsledku zvýšeného počtu zahrnutých plavidiel a veľkej rôznorodosti techník stále náročnejšie; zdôrazňuje, že dostupnosť informácií má pre účinnosť riadenia kľúčový význam a že je potrebných viac kvalitnejších informácií o maloobjemovom rybolove;
24. vyzýva Komisiu, aby v súčinnosti s členskými štátmi, regionálnymi poradnými radami a zúčastnenými stranami zdokonalila na účely riadenia rybného hospodárstva definovanie maloobjemového rybolovu a zmapovala ho v EÚ; naliehavo žiada Komisiu, aby spolu s členskými štátmi vypracovala podrobnú a vyčerpávajúcu štúdiu o veľkosti, charakteristike a rozdelení rôznych sektorov maloobjemového rybolovu, aby čo najdôslednejšie preskúmala, kde, kedy a ako sa vykonáva rybolov, s cieľom zistiť segmenty flotíl, v ktorých sa vyskytuje nadmerná kapacita, a aké sú jej príčiny;
25. upozorňuje na to, že Spoločenstvo v súčasnosti spolufinancuje iba 50 % rozpočtu na získavanie, spracovanie a poskytovanie biologických údajov, ktoré sa využívajú pri informovanom riadení; na základe toho vyzýva Spoločenstvo, aby zintenzívnilo úsilie v tejto oblasti tým, že zvýši maximálnu prípustnú mieru spolufinancovania;

26. upozorňuje, že treba lepšie pochopiť súčasné postavenie rekreačného rybolovu a jeho vývoj vrátane jeho hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov; upozorňuje na situácie, keď rekreačný rybolov prekračuje svoj rámec a v rozpore s pravidlami sa stáva konkurenciou profesionálneho rybolovu v love a uvádzaní rýb na trh, čo na miestnej a regionálnej úrovni vedie k zníženiu trhových kvót a poklesu cien pri prvom predaji;

Podporné opatrenia

27. uznáva, že nový Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo je vytvorený v podobe, ktorá umožňuje získať financovanie najmä pre segmenty pobrežných flotíl a flotíl drobného rybolovu; uznáva, že na základe všeobecného rámca, ktorého existenciu uľahčuje Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, si členské štáty musia stanoviť priority financovania, aby bolo možné reagovať na špecifické problémy tohto sektora a podporovať trvalo udržateľné riadenie príslušného rybolovu na miestnej úrovni;

28. zastáva názor, že treba zachovať fond, ktorého zásadou je väčšia podpora spolufinancovaných činností v najvzdialenejších regiónoch a zachovanie špecifických nástrojov na kompenzáciu dodatočných nákladov súvisiacich s činnosťou rybného hospodárstva a s distribúciou jeho produktov, pričom sa zohľadnia štrukturálne obmedzenia sektora rybného hospodárstva v týchto regiónoch;

29. zdôrazňuje, že vzhľadom na neistú situáciu a úpadok niekoľkých pobrežných spoločenstiev závislých od rybolovu a vzhľadom na nedostatok alternatív hospodárskej diverzifikácie treba posilniť existujúce nástroje, fondy a mechanizmy s cieľom zabezpečiť súdržnosť z hľadiska zamestnanosti a ekologickej udržateľnosti; domnieva sa, že túto skutočnosť treba osobitne uznať v novom rámci SPRH a v rámci VFR; zdôrazňuje tiež potrebu zamerať sa na to, aby sa sektor drobného rybolovu viac podieľal na riadení a prijímaní rozhodnutí, a to presadzovaním miestnych a regionálnych stratégií a cezhraničnej spolupráce v tejto oblasti vrátane projektov v oblasti rozvoja, výskumu a odbornej prípravy, s príslušným financovaním z Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, ESF a EFRR;

30. vyzýva členské štáty, aby brali do úvahy význam hospodárskej, sociálnej a kultúrnej úlohy žien v rybárskom priemysle a umožnili im prístup k sociálnym výhodám; zdôrazňuje, že aktívna účasť žien v činnostiach súvisiacich s rybným hospodárstvom pomáha zachovať osobitné kultúrne tradície a zvyky, ako aj zabezpečiť prežitie ich spoločenstiev, čím chráni kultúrnu rozmanitosť príslušných regiónov;

31. domnieva sa, že pravidlá využívania budúceho Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo by mali umožniť financovanie činnosti okrem iného v týchto oblastiach:

- zlepšenie bezpečnosti, životných podmienok, ako aj pracovných podmienok na palubách lodí, zlepšenie skladovania úlovkov, zvýšenie hospodárskej a environmentálnej udržateľnosti plavidiel (výber techník, energetická efektívnosť atď.) bez zvýšenia ich kapacity rybolovu,
- investície do udržateľnejšieho rybárskeho výstroja;

- podpora omladenia sektora a udržanie mladých ľudí v tejto činnosti prostredníctvom osobitného stimulačného programu reagujúceho na problémy v oblasti zamestnanosti a udržateľnosti, ktorým toto odvetvie čelí, ako aj formou štartovacích balíčkov opatrení zameraných na zabezpečenie získania novej generácie rybárov do sektora maloobjemového rybolovu;
- výstavba špecializovaných rybárskych prístavov a špecifických zariadení na vylozenie, skladovanie a predaj produktov rybolovu;
- podpora združení, organizácií a spolupráce odborníkov tohto sektora;
- presadzovanie politik kvality;
- podpora súdržnosti hospodárskej a sociálnej štruktúry pobrežných spoločností, ktoré sú najviac závislé od drobného rybolovu, s osobitným dôrazom na najvzdialenejšie regióny, s cieľom podnecovať rozvoj týchto pobrežných regiónov;
- podpora udržateľných postupov lovu mäkkýšov, okrem iného poskytovaním pomoci ľuďom vykonávajúcim túto činnosť, čo sú často ženy, ktoré v dôsledku toho trpia chorobami z povolania;
- podpora pri presadzovaní a marketingu produktov drobného rybolovu a extenzívnej akvakultúry prostredníctvom vytvorenia európskej etikety na odlišenie a označenie európskych produktov drobného rybolovu a lovu mäkkýšov, pri ktorých boli dodržané správne postupy udržateľnosti a zásady spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva;
- podpora vzdelávacích a marketingových kampaní na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov a mladých ľudí o hodnote konzumácie rýb z maloobjemového rybolovu vrátane jeho pozitívneho vplyvu na miestne hospodárstva a životné prostredie;
- pridelenie finančných prostriedkov Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo tak, aby odvetvie rybného hospodárstva bolo vhodnejšie pre zamestnanie žien tým, že sa reštrukturalizuje a zabezpečí vhodné zariadenia (napr. šatne na lodiach a v prístavoch);
- podpora združení žien, napríklad žien, ktoré vyrábajú siete alebo pracujú v prístavoch a baliarňach;
- odborná príprava vrátane prípravy žien pracujúcich v odvetví rybného hospodárstva so zameraním na zlepšenie ich prístupu k riadiacim a technickým pracovným miestam v súvislosti s rybolovom;
- posilňovanie úlohy žien v rybolove, najmä poskytovaním podpory na činnosti uskutočňované na pevnine, odborníkom z príbuzných odvetví a na činnosti, ktoré súvisia s rybolovom v oboch smeroch priemyselného reťazca;

32. zdôrazňuje, že v prístupe k finančným prostriedkom Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo by sa mali uprednostňovať skôr projekty, ktoré ponúkajú integrované riešenia prospešné pre pobrežné spoločnosti ako celok než tie, ktoré sú

výhodné iba pre malý počet prevádzkovateľov; domnieva sa, že prístup k finančným prostriedkom z Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo by mal byť zaručený rybárom a ich rodinám, nie iba majiteľom plavidiel;

33. zdôrazňuje, že spoločná organizácia trhu s výrobkami rybolovu a akvakultúry by mala prispievať k umožneniu lepšej výkonnosti odvetvia drobného rybolovu, k stabilite trhov, zlepšeniu obchodovania s produktmi rybolovu a k zvýšeniu ich pridanej hodnoty; vyjadruje obavy, pokiaľ ide o možnosť odstránenia doposiaľ existujúcich verejných nástrojov trhovej regulácie, verejných regulačných orgánov a podpory skladovania na pevnine, a žiada ambicióznou reformu, ktorá posilní nástroje spoločnej organizácie trhu s výrobkami rybolovu v záujme dosiahnutia jej cieľov;
34. navrhuje vytvoriť európsku značku udeľovanú produktom maloobjemového rybolovu za dodržiavanie zásad SPRH s cieľom podporovať osvedčené postupy;
35. podporuje vytvorenie mechanizmov, ktoré zaisťujú uznávanie tzv. vonkajších účinkov, ktoré vyvoláva maloobjemový rybolov a ktoré trh neodmeňuje, či už na úrovni životného prostredia, alebo na úrovni hospodárskej a sociálnej súdržnosti pobrežných spoločenských skupín;
36. považuje za dôležité podporiť spravodlivé a primerané rozloženie pridanej hodnoty pozdĺž hodnotového reťazca odvetvia;
37. požaduje prísnu kontrolu a udeľovanie osvedčení pri produktoch rybolovu dovezených z tretích krajín s cieľom zaisťovať, aby pochádzali z udržateľných rybných hospodárstiev a aby spĺňali rovnaké požiadavky, ako musia dodržiavať producenti zo Spoločenstva (napr. pokiaľ ide o označovanie, možnosť spätného vysledovania, fytosanitárne pravidlá a minimálnu veľkosť);
38. vyjadruje podporu vytvoreniu (v rámci Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo alebo iných nástrojov) špecifických a dočasných podporných mechanizmov, ktoré budú aktivované v núdzových situáciách, napr. v prípade prírodných katastrof a katastrof zapríčinených človekom (ropné škvrny, znečistenie vody), pozastavenia rybolovnej činnosti v dôsledku plánov na obnovu populácií rýb, reštrukturalizácie alebo náhleho krátkodobého zvýšenia cien palív;
39. žiada Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia na zabezpečenie toho, aby mali ženy rovnaké platy a ostatné sociálne a ekonomické práva vrátane poistenia na krytie rizík, ktorým sú vystavené v práci v sektore rybného hospodárstva, a vrátane uznania špecifických ochorení ako chorôb z povolania;
40. uznáva, že dočasné zákazy rybolovu, inak známe ako obdobie biologického odpočinku, sú dôležitým a preukázaným spôsobom ochrany rybolovných zdrojov a základným nástrojom udržateľného riadenia špecifických druhov rybolovu; uznáva, že zavedenie zákazu rybolovu v určitých kritických fázach životného cyklu jednotlivých druhov umožňuje vývoj populácií, ktorý bude v súlade so zachovaním rybolovnej činnosti mimo obdobia odpočinku; zastáva názor, že za týchto podmienok je spravodlivé a nevyhnutné poskytovať rybárom v období nečinnosti finančnú náhradu, konkrétne prostredníctvom Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo;

41. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvážili spôsoby pozitívnej diskriminácie v prospech maloobjemového rybolovu oproti veľkoobjemovému rybolovu a flotilám priemyselnejšieho charakteru, pričom treba zabezpečiť efektívnosť a udržateľnosť rybného hospodárstva ako celku; domnieva sa, že jednou z možností na zváženie je priestorové oddelenie pre jednotlivé rybárske techniky a teda vymedzenie oblastí určených výlučne na maloobjemový rybolov;
42. žiada Komisiu a členské štáty, aby prijali podporné opatrenia a dosiahli väčšie právne aj sociálne uznanie práce žien v rybnom hospodárstve a aby ženám, ktoré pracujú v rodinnom podniku na plný alebo čiastočný úväzok, alebo pomáhajú svojim manželom a prispievajú tak k hospodárskej udržateľnosti a udržateľnosti svojich rodín, zabezpečili rovnaké právne postavenie a sociálne výhody, aké majú samostatne zárobkovo činné osoby, a to najmä uplatnením smernice 2010/41/EÚ, a aby zaručili ich sociálne a ekonomické práva vrátane rovnakého odmeňovania, príspevkov v nezamestnanosti, ak stratia prácu (dočasne alebo trvalo), práva na dôchodok, vyváženia pracovného a súkromného života, možnosti materskej dovolenky, prístupu k sociálnemu zabezpečeniu a bezplatnej zdravotnej starostlivosti, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ďalších sociálnych a ekonomických práv vrátane poistenia pokrývajúceho riziko nehôd na mori;
43. obhajuje to, aby sa zachoval režim osobitného prístupu pre drobný rybolov v oblasti do 12 míľ;
44. domnieva sa, že je potrebné zahrnúť maloobjemový rybolov do diskusií o územnom plánovaní oblastí do dvanásť míľ, ktoré sa vo všeobecnosti častejšie využívajú, pričom veterné elektrárne v blízkosti pobrežia, ťažba štrku a chránené prímorské oblasti musia často fungovať spoločne s rybolovnými činnosťami v tej istej oblasti;
45. upozorňuje na potrebu väčšieho zapojenia a podielu profesionálov z odvetvia drobného rybolovu na riadení, vymedzovaní a vykonávaní politik v oblasti rybolovu; zdôrazňuje, že je dôležité viac podporovať skupiny rybárov a profesijné organizácie, ktoré sú ochotné podieľať sa na zodpovednosti za vykonávanie spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva s cieľom dosiahnuť jej ďalšiu decentralizáciu; naliehavo žiada prevádzkovateľov v oblasti maloobjemového rybolovu, aby sa buď pripojili k existujúcim organizáciám výrobcov alebo aby vytvorili nové organizácie;
46. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov, vládam členských štátov a regionálnym poradným radám.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Pojem „maloobjemový rybolov“ zahŕňa flotily, rybolovné techniky a rybné hospodárstvo, ktoré sa môžu navzájom dosť odlišovať a môžu byť rozdielne v jednotlivých členských štátoch i rybolovných oblastiach. Napriek týmto rozdielom majú spoločné viaceré vlastnosti, vďaka ktorým sú navzájom podobné a odlišujú sa od pojmu „veľkoobjemový rybolov“ (kam patrí priemyselný rybolov).

Medzi charakteristiky, ktoré sa zvyčajne spájajú s maloobjemovým rybolovom, okrem iného patria: úzke spojenie s hospodárstvom, sociálnou štruktúrou, kultúrou a tradíciami pobrežných miest a spoločenstiev; rybolovné činnosti v zónach v relatívnej blízkosti pobrežia, pričom pobyt rybárov na mori je kratší; väčšia miera priameho zapojenia ľudskej práce alebo využívanie väčšieho množstva pracovníkov na množstvo ulovených rýb; využívanie menšieho množstva paliva na množstvo ulovených rýb; využívanie selektívnejších rybárskych techník, ktoré majú menší vplyv na živé morské zdroje; užšie prepojenie medzi rybárom, zdrojmi a spoločenstvom, ktorého je súčasťou, čo môže uľahčiť pochopenie dôležitosti náležitej ochrany zdrojov; začlenenie do jednoduchších marketingových štruktúr a kratších zásobovacích reťazcov, pričom väčšina rýb je určená na spotrebu v čerstvom stave; väčšinu podnikov tvoria mikropodniky, malé a stredné podniky a rodinné podniky.

Ako sa uvádza v rôznych uzneseniach Európskeho parlamentu, najmä v uznesení z 15. júna 2006 o pobrežnom rybolove a problémoch, ktorým čelia rybárske spoločenstvá, a v uznesení z 25. februára 2010 o zelenej knihe o reforme spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva, k drobnému rybolovu by sa malo pristupovať diferencovane, pričom by mal podliehať režimom alebo modelom riadenia prispôbeným jeho špecifickým vlastnostiam a problémom.

Návrhy Európskej komisie na reformu spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva (SPRH)

V návrhoch Európskej komisie na reformu SPRH sa primerane neberú do úvahy špecifické vlastnosti maloobjemového rybolovu. Tieto návrhy neponúkajú adekvátnu odpoveď na problémy, ktorým v súčasnej dobe čelí maloobjemový rybolov.

Ciele stanovené na zachovanie zdrojov – potreba, ktorá vo všeobecnej rovine nie je spochybňovaná, skôr naopak – nedoplňa vymedzenie ekonomických ani sociálnych cieľov. Na sociálno-ekonomický rozmer politiky rybného hospodárstva sa teda zabúda. Táto otázka je vzhľadom na ťažkú sociálno-ekonomickú situáciu, v ktorej sa nachádza maloobjemový rybolov, obzvlášť relevantná pre tento sektor.

Európska komisia naďalej navrhuje centralizované riadenie SPRH, čo často vedie k usmerneniam, ktoré nie sú vhodné pre realitu, ktorým odvetvie nerozumie (nezúčastňuje sa na ich prerokovaní a príprave), ktoré je ťažko realizovať a často majú opačný účinok, než sa očakávalo. Kapitola o regionalizácii“ nezaručuje miestnu správu, ktorá sa potom hľadá a vyžaduje a ktorá nesporne najlepšie reaguje na potreby maloobjemového rybolovu.

Napriek tomu sa znova neberie do úvahy veľká rozmanitosť, ktorá charakterizuje realitu rybného hospodárstva v EÚ, keďže na prístup k zdrojom sa navrhuje jediný záväzný systém.

Uplatňovanie tohto systému podľa navrhovaného postupu by mohlo mať závažné negatívne dôsledky pre maloobjemové sektory rybolovu, pretože prijaté vymedzenie maloobjemového rybolovu je redukcionistické a odtrhnuté od reality.

Potrebné zmeny

Spravodajca sa domnieva, že v reforme SPRH je potrebné venovať maloobjemovému rybolovu väčšiu pozornosť. Väčšiu pozornosť si vyžadujú jeho problémy, ale aj jeho potenciál, čo znamená viaceré zmeny troch pilierov reformy: základného nariadenia, nariadenia o spoločnej organizácii trhov a finančného nástroja na uskutočnenie SRP, teraz známeho ako EFNRH – Európsky fond námorného a rybného hospodárstva.

Vymedzenie maloobjemového rybolovu musí zohľadňovať popri striktnom kritériu veľkosti plavidla aj množstvo iných kritérií. Je okrem iného mimoriadne dôležité brať do úvahy vplyv flotily a rybolovných techník na morský ekosystém, čas strávený na mori a vlastnosti hospodárskej jednotky, ktorá zdroje využíva.

Reforma SPRH by mala zabezpečiť podmienky na skutočné miestne riadenie, ktoré nepochybne najlepšie reaguje na potreby maloobjemového rybolovu. Keď budú stanovené všeobecné ciele, takéto riadenie bude mať širokú voľnosť a autonómiu zabezpečovať nástroje, ktoré budú najvhodnejšie na dosahovanie uvedených cieľov, s prihliadnutím na miestne, regionálne a národné špecifiká.

Do úvahy je potrebné brať kvalitu flotily rovnako ako jej veľkosť. Reforma SPRH by mala nabádať na zvýšenie udržateľnosti flotily z hľadiska environmentálnych, hospodárskych a sociálnych podmienok. Tento cieľ je v rozpore so všeobecným znížením kapacity flotily určeným na základe čisto trhových kritérií, ktoré je výsledkom zavádzania systému prevoditeľných rybolovných povolení. Podľa tohto systému budú prevládať prevádzkovatelia s najväčšou hospodárskou a finančnou silou, nie nevyhnutne tí najudržateľnejší z hľadiska životného prostredia a z hľadiska sociálneho.

Reforma SPRH by mala podporovať zmenu vo veľkosti flotíl, aby prevažovali sektory a prevádzkovatelia, ktorí používajú techniky rybolovu s menším vplyvom na zdroje a s väčším prínosom pre spoločnosť, ktorých sú súčasťou, pokiaľ ide o vytváranie pracovných miest a ich kvalitu.

Osobitné výzvy a návrhy

Vysoký počet zapojených plavidiel, veľká rozmanitosť techník a druhov rybolovu vytvárajú značné nároky a výzvy pre riadenie maloobjemového rybolovu. Pre efektívnosť tohto riadenia má kľúčový význam dostupnosť informácií. Je potrebné väčšie množstvo a vyššia kvalita informácií o maloobjemovom rybolove; bez toho bude ťažké dosiahnuť lepšie riadenie.

Európska komisia by mala spolu s členskými štátmi stanoviť vyčerpávajúcejšiu a presnejšiu definíciu maloobjemového rybolovu. Je potrebné lepšie vedieť kde, kedy a ako lovia plavidlá maloobjemového rybolovu. Tieto informácie by mali slúžiť ako podpora pre miestne riadenie, ktoré je na informáciách založené. Na to je dôležité zvýšiť financovanie EÚ na zhromažďovanie, spracovanie a šírenie takýchto informácií; je to potrebné vzhľadom na získanie biologických údajov.

Spravodajca podáva viacero konkrétnych návrhov na podporu maloobjemového rybolovu.

Treba zvážiť vypracovanie programu EÚ na podporu maloobjemového rybolovu, ktorý by prepojením existujúcich nástrojov, najmä vo finančnej oblasti (ako je budúci Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, spoločná organizácia trhu a iné), mal za cieľ reagovať na osobitné problémy tohto sektora a podporiť trvalo udržateľné a miestne riadenie príslušného rybolovu.

Treba zaručiť, aby v novom Európskom fonde pre námorné otázky a rybné hospodárstvo bola pre maloobjemový rybolov vyčlenená určitá minimálna suma prostriedkov.

Projekty s integrovanými riešeniami, ktoré sú prínosné pre pobrežné spoločnosti ako celok, treba podporovať na úkor tých, ktoré sú výhodné iba pre malý počet prevádzkovateľov. Prístup k nim by mali mať zaručený aj rodiny, nielen majitelia lodí.

Je veľmi dôležité využívať tento program na podporu zvýšeného zapojenia mladých ľudí na činnosti v sektore zaistením podpory, okrem iného uspokojením potrieb v oblasti odborného vzdelávania a pri začiatkoch práce v sektore. Aktivity na pevnine by sa mali riadne vziať do úvahy a oceňovať. Treba uznávať a oceňovať aj úlohu žien v sektore rybolovu.

Budú sa musieť vytvoriť mechanizmy, ktoré zabezpečia uznanie tzv. vonkajších účinkov vytvorených drobným rybolovom, ktoré trh neodmeňuje – či už z hľadiska životného prostredia, alebo z hľadiska ekonomickej a sociálnej súdržnosti pobrežných spoločností.

Revízia spoločnej organizácii trhov by mala popri uznaní existujúcich problémov zvýšiť prínos k zabezpečeniu výkonnosti maloobjemového rybolovu, stabilite trhov, zlepšeniu obchodovania s produktmi rybolovu a zvýšeniu jeho pridanej hodnoty; Tento pohľad nie je zlučiteľný so zrušením doposiaľ existujúcich verejných nástrojov na reguláciu trhov. Naopak, situácia v odvetví, najmä v maloobjemovom rybolove, si vyžaduje v záujme dosiahnutia cieľov ambicióznou reformu, ktorá posilní nástroje spoločnej organizácie trhu.

Vzhľadom na nedostatky v štruktúre maloobjemového rybolovu je tento sektor viac vystavený istému druhu vonkajších šokov a náhlych zmien dostupnosti zdrojov než segmenty flotily považované za konkurencieschopnejšie. Preto treba zvážiť možnosť vytvorenia špecifických podporných mechanizmov, ktoré budú aktivované v núdzových situáciách, napr. v prípade prírodných katastrof, pozastavenia určitej činnosti z dôvodu plánov na obnovu populácií rýb alebo náhleho zvýšenia cien palív.

7.5.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ

pre Výbor pre rybné hospodárstvo

k maloobjemovému a drobnému rybolovu a reforme spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva
(2011/2292(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Ana Miranda

NÁVRHY

Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva Výbor pre rybné hospodárstvo, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. uznáva, že drobný pobrežný rybolov, lov mäkkýšov a dôsledne regulovaná a dobre riadená extenzívna akvakultúra predstavujú formy rybného hospodárstva, ktoré sú zo sociálneho, hospodárskeho aj environmentálneho hľadiska udržateľné a ktoré sú tiež rozhodujúce pre sociálno-hospodársky rozvoj pobrežných spoločenskostí; zdôrazňuje, že na pevnine, ostrovoch aj v najvzdialenejších regiónoch majú tieto formy rybného hospodárstva veľký kultúrny vplyv a vyznačujú sa územnou rozmanitosťou; zdôrazňuje, že sú ovplyvnené negatívnymi faktormi, ako sú napríklad nedostatočné čistenie vôd, prírodné a človekom spôsobené katastrofy, hospodárska súťaž zo strany veľkoobjemových rybolovných operácií, úniky ropy, ropné škvrny, neprimerané rozširovanie výstavby v pobrežných oblastiach, vplyv veľkých projektov na pobreží, vplyv zmeny klímy a absencia jasne vymedzených regulačných systémov pre trvalo udržateľný miestny rozvoj, a sú tiež citlivé na zmeny v miestnom systéme zamestnanosti;
2. vyjadruje svoje obavy, pokiaľ ide o návrh Komisie na zavedenie prevoditeľných rybolovných povolení, pretože tento systém by mohol viesť ku koncentrácii práv rybolovu v rukách malého počtu prevádzkovateľov, a tým k zániku mnohých podnikov drobného rybolovu;
3. pripomína, že drobný rybolov podporuje nielen sociálno-hospodársku súdržnosť a zabezpečuje obživu mnohým rodinám, ale slúži aj na udržanie rybárskych spoločenskostí vo všetkých pobrežných oblastiach; zdôrazňuje nutnosť zaujať prístup k spracovateľskému rybolovnému priemyslu s ohľadom na biologickú, ekologickú, hospodársku a sociálnu úroveň, aby sa vytvorila rovnováha medzi stavom populácií v morských oblastiach a ochranou sociálno-hospodárskej štruktúry pobrežných

spoločenstiev, ktoré sú závislé od pobrežného rybolovu, s cieľom zaistiť zamestnanie a prosperitu;

4. trvá na nevyhnutnosti podporiť prístup mladých ľudí k rybolovu a zabezpečiť rybárom odborné vzdelávanie;
5. zdôrazňuje význam ďalšieho výskumu v oblasti sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti; zdôrazňuje potrebu štatistických údajov a ukazovateľov na európskej úrovni, ktoré by poskytovali spoľahlivé a náležité sociálno-hospodárske, vedecké a environmentálne údaje vrátane hodnotenia populácií rýb a úlovkov profesionálnych či rekreačných rybakov, a požaduje pridelenie dostatočných zdrojov, aby to bolo možné dosiahnuť; domnieva sa, že tieto údaje by mali tiež zobrazovať množstvo geografických, kultúrnych a regionálnych rozdielov;
6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v EÚ neexistuje jednotné vymedzenie drobného rybolovu vzhľadom na to, že súčasné vymedzenie vychádzajúce z rozmerov rybárskeho plavidla je zastarané a nezodpovedá skutočnej situácii; navrhuje preto, aby Komisia vypracovala nové vymedzenie v zmysle riadenia, ktoré by zohľadňovalo rôzne kritériá, ako napríklad regionálne osobitosti a rozdiely, geomorfologické podmienky, technickú stránku rybolovu a sociálne, vedecké, biologické a environmentálne faktory;
7. zdôrazňuje, že vzhľadom na neistú situáciu a úpadok niekoľkých pobrežných spoločností závislých od rybolovu a na to, že nie sú pripravené žiadne alternatívy hospodárskej diverzifikácie, treba posilniť existujúce nástroje, fondy a mechanizmy na zaručenie súdržnosti z hľadiska zamestnanosti a ekologickej udržateľnosti; domnieva sa, že by sa táto skutočnosť mala osobitne uznať v novom rámci spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva a v rámci VFR; zdôrazňuje tiež potrebu zamerať sa na to, aby sa sektor drobného rybolovu do veľkej miery podieľal na riadení a prijímaní rozhodnutí, a to presadzovaním miestnych a regionálnych stratégií a cezhraničnej spolupráce v tejto oblasti vrátane projektov v oblasti rozvoja, výskumu a odbornej prípravy s príslušným financovaním z Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, ESF a EFRR; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť zriadenia novej regionálnej poradnej rady;
8. zdôrazňuje veľký nevyužitý potenciál, ktorý má environmentálne udržateľná akvakultúra z hľadiska vytvárania podmienok pre malé a stredné podniky v oblasti výroby a spracovania, ako aj pracovných príležitostí v pobrežných aj vnútrozemských regiónoch;
9. nabáda k zjednodušeniu postupov získavania finančných prostriedkov EÚ, najmä prostredníctvom zavedenia sadzovníka jednorazových nákladov na úhradu a celkových dotácií určených niektorým profesijným orgánom;
10. zdôrazňuje, že flotila EÚ by sa mala upraviť, avšak nie na úkor flotily pre drobný rybolov, keďže takáto situácia by v sociálnom, hospodárskom a kultúrnom zmysle poškodila pobrežné oblasti; domnieva sa, že táto úprava by však mala spočívať v ekosystémovom prístupe, kde by sa konkrétne rozhodnutia o flotile drobného rybolovu prijímali na regionálnej úrovni, vždy v súlade so zásadou subsidiarity; výsledný režim diferencovaného rybolovu by uprednostňoval prístup k zdrojom a chránil flotilu pre drobný rybolov a zabezpečil zapojenie miestnych rybárskych spoločností;

11. vyzýva preto Komisiu , aby budúci Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo zahŕňal dostatočné finančné prostriedky na drobný rybolov, lov mäkkýšov a ich chov, udržateľnú extenzívnu akvakultúru a obnovu a modernizáciu zariadení, ako aj na vytvorenie osobitných programov na podporu udržateľného maloobjemového rybolovu orientovaného na pobrežné a ostrovné spoločenstvá závislé prevažne od rybolovu, a aby sa v miestnych spoločenstvách zaviedli marketingové a propagačné programy týkajúce sa tohto zdroja potravy, pričom prístup k týmto finančným zdrojom by mali mať prioritne subjekty loviace ryby a mäkkýše spôsobom, ktorý je maximálne udržateľný z hľadiska životného prostredia i zo sociálneho hľadiska;
12. navrhuje vytvoriť európsku značku udeľovanú produktom maloobjemového rybolovu za dodržiavanie zásad spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva s cieľom podporovať osvedčené postupy;
13. pripomína, že na rozdiel od priemyselnej flotily je to práve flotila pre drobný rybolov, ktorá zaisťuje vyššiu zamestnanosť európskych občanov, predstavuje väčšiu mieru udržateľnosti a umožňuje ďalšie činnosti spojené s morom v miestnych pobrežných spoločenstvách;
14. požaduje plnú regionalizáciu vymedzenia maloobjemového a drobného rybolovu;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	26.4.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+ : 35 - : 0 0 : 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Jean-Paul Basset, Victor Boştinaru, John Bufton, Alain Cadec, Nikos Chrysogelos, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Ana Miranda, Jens Nilsson, Lambert van Nistelrooij, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Ewald Stadler, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Joachim Zeller
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jens Geier, Maurice Ponga, Patrice Tirolien, Giommara Uggias
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Julie Girling

26.4.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ

pre Výbor pre rybné hospodárstvo

k maloobjemovému a drobnému rybolovu a reforme spoločnej rybárskej politiky (SRP)
(2011(2292)(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Barbara Matera

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre rybné hospodárstvo, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. decembra 2005 o sieťach žien: rybolov, poľnohospodárstvo a diverzifikácia,¹
 - so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ zo 7. júla 2000 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice Rady 86/613/EHS²,
 - so zreteľom na štúdiu tematickej sekcie z mája 2008 o Úlohe žien v oblasti udržateľného rozvoja európskych rybolovných oblastí,
- A. keďže ženy zohrávajú významnú úlohu v oblastiach týkajúcich sa rybného hospodárstva a akvakultúry, ako sú spracovanie rýb, marketing a riadenie rybolovu, a poskytujú ďalšie formy podpory osobám zamestnaným v odvetví rybného hospodárstva;
- B. keďže je potrebné zviditeľniť prácu žien v odvetví rybného hospodárstva, lebo 85 % žien zamestnaných v tomto odvetví pracuje v oblasti maloobjemového a drobného rybolovu a keďže v mnohých pobrežných oblastiach Európy je rybolov ich hlavným zdrojom príjmu;
- C. keďže ženy sú v odvetví rybného hospodárstva ekonomicky diskriminované a keďže za tú istú prácu dostávajú nižšiu mzdu ako muži, pričom ich práca nie je v mnohých prípadoch právne uznaná, z čoho vyplýva, že nemajú prístup k primeranej sociálnej ochrane; keďže

¹ Ú. v. EÚ C 286 E, 23.11.2006, s. 519.

² Ú. v. EÚ L 180, 15.7.2010, s. 1.

sú z dôvodu výkonu tejto práce vystavené vysokej úrovni rizika a podstatným spôsobom ovplyvňuje ich zdravie;

- D. keďže ženy v rybnom hospodárstve často zabezpečujú administratívnu stránku podnikania, zodpovedajú za finančné záležitosti, prístavné poplatky, vykladanie, získavanie dodávok pre rybárov a asistovanie rybárom, aukčné trhy rýb, účtovníctvo, výrobu a opravu sietí a keďže neuznaná – a v mnohých prípadoch nezaplatená – práca žien v rybnom hospodárstve v dôsledku krízy narastá a nemajú možnosť prístupu k pomoci po zániku rybolovných činností;
- E. keďže stále existuje príliš veľa právnych a sociálnych prekážok, ktoré ženám bránia v plnej účasti v oblasti zastúpenia v rybnom hospodárstve, a keďže ženám je dokonca zakázané angažovať sa v rozhodovacích orgánoch niektorých spoločenstiev a združení;
- F. keďže špecifické choroby, ktoré sa týkajú žien pracujúcich v rybnom hospodárstve, nie sú uznané ako choroby z povolania;
 - 1. zdôrazňuje význam uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a začlenenia zásady rovnosti žien a mužov do všetkých oblastí reformy politiky rybolovu v EÚ;
 - 2. žiada Komisiu a členské štáty, aby podporovali a dosiahli väčšie právne aj sociálne uznanie práce žien v rybnom hospodárstve a aby ženám, ktoré zastávajú pracovné pozície v zamestnaniach súvisiacich s rybolovom, a ženám, ktoré pracujú v rodinnom podniku na plný alebo čiastočný úväzok, alebo pomáhajú svojim manželom a prispievajú tak k vlastnej hospodárskej udržateľnosti a udržateľnosti svojich rodín, zabezpečili rovnaké sociálne dávky a právne postavenie, aké majú samostatne zárobkovo činné osoby, a to najmä uplatnením smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ, a aby boli zaručené ich sociálne a hospodárske práva vrátane rovnakého odmeňovania, dávok v nezamestnanosti, ak stratia svoju prácu (dočasnú alebo trvalú), práva na dôchodok, vyváženia pracovného a súkromného života, prístupu k materskej dovolenke, prístupu k sociálnemu zabezpečeniu a bezplatnej zdravotnej starostlivosti a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ďalších sociálnych a hospodárskych práv vrátane poistenia pokrývajúceho riziko nehôd na mori;
 - 3. víta prioritu Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo na obdobie rokov 2014 – 2020, ktorou je zvýšenie zamestnanosti, územnej súdržnosti a sociálneho začlenenia v spoločenstvách závislých od rybolovu v rámci programu pre nové zručnosti a nové pracovné miesta; vyzýva v tejto súvislosti Komisiu a členské štáty, aby v rámci reformy spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva (SRP) zabezpečili, že sa počas rôznych fáz vykonávania Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo budú podporovať rovnaké príležitosti pre mužov a ženy a integrácia rodového hľadiska vrátane návrhu, vykonávania, monitorovania a hodnotenia;
 - 4. zdôrazňuje, že aktívna účasť žien v činnostiach súvisiacich s rybným hospodárstvom pomáha v prvom rade zachovať osobitné kultúrne tradície a v druhom rade zabezpečiť prežitie ich spoločenstiev, čím chráni kultúrnu rozmanitosť dotknutých regiónov;
 - 5. vyzýva členské štáty, aby brali do úvahy význam hospodárskej, sociálnej a kultúrnej úlohy žien v rybárskom priemysle, aby mohli mať prístup k sociálnym dávkam a aby sa

zabezpečilo vyvážené rodové zastúpenie v povoleniach vzťahujúcich sa na rybné hospodárstvo;

6. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila pridelenie kvót ženám v rybárskom priemysle a aby zreteľne zahrnula do právnych predpisov zásadu spoluvlastníctva pre manželky pokiaľ ide o pridelenie kvót;
7. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uskutočnili sociálnu štúdiu zameranú na posúdenie vplyvu, ktorý by malo zavedenie kvót v rámci rybárskych spoločenstiev na monitorovanie možných sociálnych zmien v týchto spoločenstvách použitím sociálnych ukazovateľov, ako napríklad úroveň vzdelania, prínos žien alebo partnerov, zdravie, vek detí, ochota matiek odovzdať rybárske povolanie svojim deťom a dobré podmienky rodín a spoločenstiev;
8. zdôrazňuje potrebu rozdeliť finančné prostriedky Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo tak, aby odvetvie rybného hospodárstva bolo pre ženy priaznivejšie aj tým, že sa odvetvie reštrukturalizuje a zabezpečí vhodné zariadenia (ako napríklad šatne na lodiach a v prístavoch);
9. naliehavo žiada Komisiu, aby podporovala špecifické projekty, ktorých cieľom je uznať, podporovať a diverzifikovať úlohu žien v oblastiach súvisiacich s rybolovom, a zastáva názor, že osobitná pozornosť by sa mala venovať modernizácii rybárskych plavidiel s cieľom zlepšiť pracovné a hygienické podmienky na palube, kvalitu výrobkov a energetickú účinnosť a zabezpečiť selektívnosť výstroja;
10. trvá na tom, že by sa mal vypracovať podporný program EÚ pre maloobjemový pobrežný rybolov, pričom sa využije viacero zdrojov, najmä pokiaľ ide o financovanie (vrátane budúceho Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo a spoločnej organizácie trhu), s cieľom riešiť špecifické problémy v tomto odvetví a podporovať udržateľné decentralizované riadenie príslušného rybolovu, a zohľadnia sa problémy týkajúce sa žien v tomto odvetví;
11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby poskytli údaje a štatistiky, rozdelené podľa rodu, týkajúce sa druhu zamestnania (t. j. na plný pracovný úväzok, na čiastočný pracovný úväzok, príležitostne), stavu (samostatná zárobková činnosť, za odmenu, v spolupráci s manželom) a druhu výroby (malý, stredný a veľký rozsah v rybnom hospodárstve a akvakultúre), a uznať kategórie pracovníkov v tomto sektore, ktoré nie sú zahrnuté v štatistikách o zamestnaní v rybnom hospodárstve, napr. lovcí vodných schránkocvov a kôrovcov;
12. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali a uznali práva manželiek alebo partneriek na členstvo v rybárskych organizáciách a na kandidatúru do funkcií v týchto organizáciách na všetkých úrovniach v jednotlivých členských štátoch; zdôrazňuje potrebu podpory a zlepšenia účinnej účasti žien v zastupiteľských, rozhodujúcich a poradných orgánoch v sektore rybného hospodárstva na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni; víta zámer Komisie rozšíriť úlohu poradných rád a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili účasť ženských rybárskych a akvakultúrnych organizácií v Poradnom výbore pre rybolov a akvakultúru (ACFA) a v regionálnych poradných radoch (RAC);

13. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prostredníctvom Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo a štrukturálnych fondov vo väčšej miere poskytovali odbornú prípravu a vzdelávanie pre ženy pracujúce v odvetví rybného hospodárstva, a zabezpečili im tak lepší prístup k technickým a manažérskym pracovným miestam; zároveň vyzýva na vytvorenie kanálov s cieľom zlepšiť šírenie informácií o príležitostiach odbornej prípravy a finančných prostriedkoch, ktoré sú k dispozícii na čerpanie;
14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prideliли viac finančných zdrojov na výskumné programy spoločenstva v oblasti akvakultúrnych činností, ktoré zlepšujú rast v rybnom hospodárstve v podobe prostriedkov na vytvorenie nových pracovných miest, v ktorých by mali byť zahrnuté ženy na základe kvót;
15. upozorňuje na význam účasti žien vo výskumných projektoch zameraných na dôsledky reštrukturalizácie rybného hospodárstva so zreteľom na to, že skúsenosti žien sú neoceniteľným príspevkom, a na potrebu zaručiť, aby sa riadne zohľadnil rodový rozmer;
16. zdôrazňuje, že EÚ by mala svoje investície, ktoré majú potenciál na vytváranie pracovných miest, smerovať na celosvetové rybárske trhy, a to prostredníctvom predaja svojich technológií a know-how, aby sa riešili akékoľvek výzvy súvisiace s otázkami bezpečnosti a udržateľnosti, a prostredníctvom týchto opatrení zároveň podporovať prácu žien v tejto oblasti;
17. upozorňuje na osobitnú situáciu lovkýň vodných schránkovcov a kôrovcov (prácu, ktorú v zásade vykonávajú ženy vo veku nad 50 rokov, ktoré majú z dôvodu svojej práce zdravotné problémy) a opätovne preto vyzýva Komisiu, aby navrhla osobitný pilotný projekt, ktorý by zahŕňal všetky tieto body a poskytoval riešenia problémov vyplývajúcich z tejto práce; naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby právne uznali obdobia vynútenej nečinnosti z dôvodov ochrany verejného zdravia (toxíny, prírodné katastrofy, vypúšťanie odpadu, ropné škvrny) a aby uznali určité problémy alebo ochorenia, ktoré sa týkajú žien pracujúcich v odvetví drobného rybolovu a lovu vodných schránkovcov a kôrovcov (ako sú reumatické ochorenia a ochorenia kostí);

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	24.4.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+ : 24 - : 1 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Emine Bozkurt, Andrea Češková, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Franziska Katharina Brantner, Christa Klaß, Ana Miranda, Mariya Nedelcheva, Katarína Neved'alová, Antigoni Papadopoulou

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	19.9.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 21 -: 0 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Antonello Antinoro, Kriton Arsenis, Alain Cadec, Chris Davies, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Marek Józef Gróbarczyk, Ian Hudghton, Iliana Malinova Iotova, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Raúl Romeva i Rueda, Isabelle Thomas, Nils Torvalds, Jarosław Leszek Wałęsa
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jean-Paul Besset, Luis Manuel Capoulas Santos, Diane Dodds, Julie Girling, Jens Nilsson, Nikolaos Salavrakos, Antolín Sánchez Presedo, Ioannis A. Tsoukalas
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Nuno Teixeira